

Η Αραβική Άνοιξη και το Ιράν **Βασίλης Μούτσουγλου, Πληρεξούσιος Υπουργός Α΄ ε.τ.**

Παρόλο που η Αραβική Άνοιξη αφορούσε Αραβικές χώρες σουνιτικού θρησκευόμενου, οι Πέρσες Αλεβήδες του Ιράν υποφέρουν από την ίδια καταπίεση που ασκήθηκε από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα της περιοχής. Η σύγκριση των συνθηκών επιτυχίας των προσπαθειών ανατροπής των καθεστώτων, μπορεί σε κάποιο βαθμό να αποτελέσει οδηγό για την πορεία που θα ακολουθήσει και η κατάσταση στο Ιράν.

Οι εξεγέρσεις στο σύνολο σχεδόν του Αραβικού κόσμου είχαν ως αποτέλεσμα την καθεστωτική αλλαγή μόνο σε τέσσερις χώρες, στην Τυνησία και την Αίγυπτο με την παρέμβαση των εθνικών στρατών των χωρών αυτών, στη Λιβύη με εξωτερική στρατιωτική παρέμβαση και στη Συρία, όπου η Δύση συμμάχησε με την ισλαμική τρομοκρατία για την εκδίωξη του αντιπάλου της. Σε όλες τις άλλες αραβικές χώρες, στις οποίες δεν υπήρξε στρατιωτική ανάμιξη, οι λαϊκές εξεγέρσεις δεν επέφεραν καθεστωτική αλλαγή.

Στην Τυνησία και την Αίγυπτο, το αίτημα για την αλλαγή έμοιαζε καθολικό με κοινή την συνειδητοποίηση από τους λαούς των δυο χωρών της ανάγκης απαλλαγής από πρόσωπα που κατείχαν την εξουσία επί μακρά σειρά ετών και στα οποία αποδόθηκε η ευθύνη για την οικονομική ανέχεια των λαών. Η εξέγερση στην Λιβύη, σε μια χώρα χωρίς συγκροτημένο λαό και κράτος, δεν είχε μάλλον να κάνει με κάποια αναζήτηση δημοκρατικής διακυβέρνησης, αλλά με την κατανομή της εξουσίας και των οικονομικών πόρων μεταξύ των φυλών. Επέτυχε μόνο χάρη στους νατοϊκούς βομβαρδισμούς. Στην Συρία, η εξέγερση στα πλαίσια της Αραβικής Άνοιξης προς τον στόχο της ανατροπής του Assad, απέτυχε στην πρώτη φάση (15.3.11) επειδή δεν είχε την στήριξη του πληθυσμού, και αυτά που ακολούθησαν εκεί μετά το καλοκαίρι του 2011 δεν έχουν σχέση με οποιαδήποτε «Άνοιξη».

Εάν τα ανωτέρω θα μπορούσαν να αποτελέσουν οδηγό για το Ιράν, η ανατροπή του θεοκρατικού καθεστώτος θα μπορούσε να επέλθει είτε από μια, μάλλον απίθανη μεταστροφή του εθνικού στρατού και των Φρουρών της Επανάστασης, είτε από μια εξίσου ελάχιστα πιθανή εξωτερική επέμβαση. Η κοινή γνώμη της Δύσης δεν φαίνεται να τάσσεται δυναμικά υπέρ αυτών που επιζητούν απλώς ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι λαϊκές εξεγέρσεις στα αραβικά κράτη, σε όσα δεν επέφεραν καθεστωτικές αλλαγές, κατέληξαν ωστόσο στην παροχή κάποιων δημοκρατικών δικαιωμάτων και περιορισμένων μεταρρυθμίσεων. Ίσως και στο Ιράν, να καταστεί τουλάχιστον δυνατόν αυτό. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται δυναμικότερη προσφορά υπηρεσιών από την Ευρώπη η οποία φαίνεται απλώς να παρατηρεί τις ΗΠΑ.